

﴿ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ ﴾

الدَّرْسُ السَّادِسُ

❖ إغراب أجزاء الجملة الاسمية و الفعلية

إعراب به علامت انتهای کلمه گفته می شود و از ویژگی های بارز زبان عربی است.

کلمات از نظر علامت حرف آخرشان دو نوع اند: مُعَرَّب و مَبْنِي

✓ حرف علامت آخر برخی کلمات با تغییر جایگاهشان در جمله، تغییر می کند که به آنها « مُعَرَّب » گفته می شود؛ مانند کلمه « الله » در آیات زیر:

﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴾   ﴿ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴾   ﴿ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ ﴾

✓ برخی از کلمات عربی با وجود تغییر جایگاهشان در جمله، علامت حرف آخرشان هیچگونه تغییری نمی کند که به اینگونه کلمات « مَبْنِي » می گویند؛ مانند کلمه « ذَلِكَ » در آیات زیر:

﴿ ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ﴾   ﴿ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لَكُمْ ﴾   ﴿ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ ﴾

✓ بیشتر کلمه ها در زبان عربی معرب اند که به خاطر تنوع کلمات نمی توان آنها را برشمرد، اما کلمه های مَبْنِي تعدادشان کمتر است و می توان آنها را در گروه های زیر دسته بندی کرد:

ضمیر: مانند « هُوَ » در آیه: ﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴾

إشارة: مانند « هَذِهِ » در آیه: ﴿ وَ لَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ ﴾

استفهام (پرسشی): مانند « كَيْفَ » در آیه: ﴿ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ ﴾

برخی از کلمه های
« مَبْنِي » در « اسم »

ماضی (همه صیغه ها) مانند « وَعَدَ » در آیه: ﴿ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ ﴾

مضارع (فقط صیغه جمع مؤنث) مانند « يَغْضُضْنَ » در آیه: ﴿ قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ ﴾

أمر (همه صیغه ها) مانند « اِغْفِرْ » در آیه: ﴿ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا ﴾

کلمه های
« مَبْنِي »
در « فعل »

تمامی حروف مَبْنِي هستند؛ مانند کلمات مشخص شده در سوره « الناس »:

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ (النَّاسِ) ﴾   ﴿ مَلِكِ (النَّاسِ) ﴾   ﴿ إِلَهِ (النَّاسِ) ﴾   ﴿ مِنْ شَرِّ (الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ) ﴾

﴿ الَّذِي (يُوسُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ) ﴾   ﴿ مِنْ (الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ) ﴾

کلمه های
« مَبْنِي » در « حروف »

۱۰۷- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا مُعَرَّبٌ:

(أ) اَلْحَلِيبُ الطَّازِجُ مَمْلُوءٌ بِالْكَالْسِيَوْمِ .

(ب) هُوَ دَرَسَ وَ نَجَحَ فَادْرُسْ أَنْتَ .

(ج) سَكُوتُ اللُّسَانِ سَلَامَةٌ لِلْإِنْسَانِ .

(د) خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ النَّاسَ .

السؤال

الجواب

(آزاد تجربی ۸۰)

۱۰۸- أَيُّ الْأَجْوِبَةِ تَكُونُ مَبْنِيَّةً:

(أ) يَتَعَجَّبَنَّ

(ب) يَتَعَجَّبُونَ

(ج) لَا تَتَعَجَّبُوا

(د) يَتَعَجَّبُ

السؤال

الجواب

در فعل مضارع جز صیغه جمع مؤنث بقیه صیغه ها معرب می باشند، همچنین فعل گزیده « ج » فعل نهی است که شرائط فعل مضارع را دارد، لذا فعل مَبْنِي گزیده « أ » می باشد.

❖ اِعراب و بِناء

همانگونه بیان شد علامت حرف آخر کلمه های معرب بر اساس جایگاهشان در جمله تعیین می گردد و این علائم در زبان عربی « اِعراب » نامیده می شود که انواع آن به شرح ذیل است:

انواع

« اِعراب »
در کلمه های
« معرب »

- ۱- رَفْع: ضمه « ُ » یا تنوین رفع « ٌ »؛ مانند: الْمُؤْمِنُ ، مُؤْمِنًا.
  - همچنین حرف « الف » در مثنی و « واو » در جمع مذکر؛ مانند: الْمُؤْمِنَانِ ، الْمُؤْمِنُونَ.
  - ۲- نَصْب: فتحه « َ » یا تنوین نصب « ِ »؛ مانند: الطَّالِبَ ، طَالِبًا.
  - همچنین حرف « یاء » در مثنی و جمع مذکر؛ مانند: الطَّالِبَيْنِ ، الطَّالِبِينَ.
  - ۳- جَزْم: کسره « ِ » یا تنوین جر « ٍ »؛ مانند: الكَاتِبِ ، كَاتِبٍ.
  - همچنین حرف « یاء » در مثنی و جمع مذکر؛ مانند: الكَاتِبَيْنِ ، الكَاتِبِينَ.
  - ۴- جَزْم: علامت سکون « ْ »؛ مانند: لَاتَخْرُجُ
- این علامت مخصوص فعلهای مضارع (نَهَى و ...) است.

نکته

- ۱- کلمه دارای اِعراب رفع را « مَرْفُوع »، کلمه دارای اِعراب نصب را « مَنْصُوب »، کلمه دارای اِعراب جَزْم را « مَجْرُور » و کلمه دارای اِعراب جزم را « مَجْرُوم » می گویند.
- ۲- اسمهای اشاره در مثنی معرب بوده و نوع اِعراب آن همانند اسمهای مثنای دیگر است؛ مانند: « هَذَانِ كِتَابَانِ » (هذان: مبتدا و مرفوع به اِعراب « الف »)
- ۳- اسمهایی که « أَل » یا « تَنْوِين » دارند معربند و اسم منصوبی که تنوین نصب دارد با « الف » (أ) می آید، بجز اسمهایی که به تاء مربوطه (ة) و همزه (ء) ختم می شوند؛ مانند: « كِتَابًا » ، « صَحِيفَةً » ، « مَاءً ».

همچنین بر اساس علائمی که در آخرین حرف کلمه های مبنی وجود دارد، نوع بِناء را در اینگونه کلمات به شرح ذیل تعیین می کنیم:

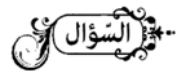
« انواع بِناء »
در کلمه های
« مَبْنِيَّ »

- ۱- مَبْنِيَّ عَلَى الضَّمِّ: « ُ »؛ مانند: نَحْنُ.
- ۲- مَبْنِيَّ عَلَى الفَتْحِ: « َ »؛ مانند: كَيْفَ ، اولئِكَ.
- ۳- مَبْنِيَّ عَلَى الكَسْرِ: « ِ »؛ مانند: أَنْتَ ، هَذِهِ.
- ۴- مَبْنِيَّ عَلَى السُّكُونِ: « ْ »؛ مانند: أَكْتُبُ ، مَنْ.

نکته

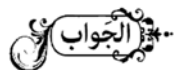
- ۱- کلمات مَبْنِيَّ که به (ا - ی - ی) ختم می شود « مَبْنِيَّ عَلَى السُّكُونِ » می باشد؛ مانند: مَا ، عَلَى ، فِي.
- ۲- ملاک تعیین نوع بِناء در فعل ماضی علامت سومین حرفِ اصلی فعل است؛ مانند: ذَهَبْتَ: مَبْنِيَّ عَلَى السُّكُونِ.
- ۳- حرف « أَل » بر سر بیشتر اسمهای معرب می آید و به صورت جدا از اسم « مَبْنِيَّ عَلَى السُّكُونِ » است.

۱۰۹- عَيِّنِ الصَّحِيحَ:

- (ب) هَاتَانِ (مَبْنِيَّ عَلَى الكَسْرِ)
(د) تَسْتَطِيعُ (مَبْنِيَّ عَلَى الضَّمِّ)

- (أ) هَذِهِ (مَبْنِيَّ عَلَى الكَسْرِ)
(ج) مَتَى (مَبْنِيَّ عَلَى الفَتْحِ)

السؤال

۱۱۰- عَيَّنِ الْخَطَأَ:

- أ) سَائِحِينَ (مُعْرَبٌ وَ مَنْصُوبٌ أَوْ مَجْرُورٌ)   ب) يَنْتَظِرُونَ (مُعْرَبٌ وَ مَنْصُوبٌ)
ج) فَلَاحُونَ (مُعْرَبٌ وَ مَرْفُوعٌ)   د) مُمَرِّضَتَانِ (مُعْرَبٌ وَ مَرْفُوعٌ)

الجواب

السؤال

۱۱۱- فِي أَيِّ الْعِبَارَاتِ مَا جَاءَ الْمَبْنِيُّ عَلَى السُّكُونِ:

- أ) اسْتَخْرَجَ الْفَلَاحُونَ مَاءً مِنْ بئرِ الْقَرْيَةِ.   ب) ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ﴾
ج) ذَلِكَ زَمِيلُكَ. أَعْرِفُهُ جَيِّدًا.   د) حَزُنُّ الْمُؤْمِنُونَ فِي قُلُوبِهِمْ.

الجواب

السؤال

۱۱۲- كَلِمَةُ «عَلَى»:

- أ) مَبْنِيٌّ عَلَى الْأَلِفِ.   ب) مَبْنِيٌّ عَلَى السُّكُونِ.   ج) مَبْنِيٌّ عَلَى الْيَاءِ.   د) مَبْنِيٌّ عَلَى الْفَتْحِ.
(آزاد انسانی ۷۷)

الجواب

کلمه «عَلَى» حرف است و مَبْنِيٌّ می باشد و حرف آخر آن بصورت «آ» تلفظ می شود بنابراین این هیچ حرکتی ندارد و ساکن است لذا می گوئیم: مَبْنِيٌّ عَلَى السُّكُونِ.

❖ إعراب (نقش)

یکی از مفاهیم إعراب در زبان عربی بیان نقش کلمات است، نقشهایی چون مبتدأ، خبر، فاعل، مفعول و ... بنابراین این اگر سؤالی با فعلِ «أَعْرَبَ» آمده باشد، نقش کلمات خواسته شده را به همراه إعراب آن می نویسیم:

• أَعْرَبِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي أَشِيرَ إِلَيْهَا بِخَطِّ:

أ) ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ﴾

(الْمُؤْمِنُونَ: فاعل و مرفوع به واو) - (الْأَحْزَابَ: مفعول و منصوب به فتحه) - (اللَّهُ: فاعل و مرفوع به ضمه)

ب) تَمَرَهُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ. (تَمَرَهُ: مبتدأ و مرفوع به ضمه) (إِخْلَاصُ: خبر و مرفوع به ضمه)

ج) ذَلِكَ زَمِيلُكَ. أَعْرِفُهُ جَيِّدًا. (ذَلِكَ: مبتدأ و مَبْنِيٌّ) - (كَ: مضافٌ إليه و مَبْنِيٌّ) - (هُ: مفعول و مَبْنِيٌّ)

• توجه: برای کلمه های مَبْنِيٌّ در چنین سؤالاتی مانند عبارت «ج» فقط ذکر نقش آنها کافی است.

❖ الصِّفَةُ وَ الْمُضَافُ إِلَيْهِ

با صفت و مضافٌ الیه در پایه نهم آشنا شدید. در صفحه دوازده در درس اول راجع به آن توضیح داده شد، در این درس نیز این دو نقش را بیشتر معرفی می نمایم.

✓ موصوف، اسمی است که برایش یک یا چند ویژگی می آوریم که صفت نامیده می شود.

صفت در عدد (مفرد، مثنی، جمع)، جنس (مذکر و مؤنث) و إعراب تابع (پیرو) موصوف خودش است؛

مانند: مُخْتَبَرٌ صَغِيرٌ (آزمایشگاهی کوچک)، طَلَّابٌ مُجْتَهِدُونَ (دانشجویانی کوشا)

همانگونه ملاحظه کردید کلمه «صَغِيرٌ» (صفت) همانند کلمه «مُخْتَبَرٌ» (موصوف) به صورت مفرد، مذکر

و مرفوع و کلمه «مُجْتَهِدُونَ» (صفت) همانند کلمه «طَلَّابٌ» (موصوف) به صورت جمع، مذکر و مرفوع

آمده است.

توجه: چنانچه موصوف جمع غیر عاقل باشد صفت به صورت مفرد مؤنث می آید؛

مانند: الْمَوَادُّ الْكِيمِيَاوِيَّةُ (مواد شیمیایی) دانیلوز از اپلیکیشن پادرس

✓ « مضاف » اسمی است که به اسم بعد از خودش یعنی « مضافٌ الیه » نسبت داده می شود؛ مانند:
 مُخْتَبَرُ الْمَدْرَسَةِ (آزمایشگاهِ مدرسه) طُلَّابُ الْجَامِعَةِ (دانشجویانِ دانشگاه) صَدِيقِي (دوستِ من)
 همانگونه ملاحظه کردید کلمات « مُخْتَبَرٌ » ، « طُلَّابٌ » و « صَدِيقٌ » مضاف و کلمات « الْمَدْرَسَةُ » ،
 « الْجَامِعَةُ » و « ي » مضافِ الیه هستند.
 توجه: اِعرابِ « مضافِ الیه » جَرَّ است؛ یعنی دارای علامتِ « ـِ » ، « ـِ » ، « ـِ » یا « يَنْ » است.

نکته

۱- مضاف « آل » و « تنوین » می گیرد و اگر مثنی یا جمع باشد « نون » آن نیز حذف می شود؛ مانند: « مُعَلِّمُو الْمَدْرَسَةِ »
 ۲- معمولاً کلماتی که پس از « قَبْل ، بَعْد ، عِنْد ، فَوْق ، تَحْت و ... » می آیند، مضافِ الیه هستند؛ مانند: « الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأَمْهَاتِ . »
 ۳- موصوف و مضاف نقش محسوب می شوند اما تمام نقشهای مذکور (مبتدأ ، خبر ، فاعل ، مفعول و ...) را می پذیرند؛ مانند:

أ) أَلْوَنُ الْأَبْيَضُ لَوْنُ الْهُدُوءِ .
 أَلْوَنُ مبتدأ و مرفوع به ضمه (موصوف) - الْأَبْيَضُ: صفت و مرفوع به ضمه
 لَوْنُ: خبر و مرفوع به ضمه (مضاف) - الْأَبْيَضُ: مضافٌ إليه و مجرور به كسره
 ب) فَحَصَ الطَّبِيبُ أَسْنَانَ الْوَلَدِ الصَّغِيرِ .
 أَسْنَانَ: مفعول و منصوب به فتحه (مضاف) - الْوَلَدِ: مضافٌ إليه و مجرور به كسره
 الْوَلَدِ: مضافٌ إليه و مجرور به كسره (موصوف) - الصَّغِيرِ: صفت و مجرور به كسره

السؤال

۱۱۳- عَيَّنْ مَا لَيْسَتْ فِيهِ الصِّفَةُ:
 أ) إِنَّ إِيْرَانَ مِنْ الدُّوَلِ الْجَمِيْلَةِ فِي الْعَالَمِ .
 ب) جَمَالَ الْعِلْمِ نَشْرُهُ وَ تَمَرَّتُهُ الْعَمَلُ بِهِ .
 ج) ﴿ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَامًا لِلنَّاسِ ﴾
 د) يَزِي بَعْضُ السَّائِحِينَ إِيْرَانَ تَلْدًا مُمْتَازًا لِقَضَاءِ الْعُطَّلَاتِ .

الجواب

.....
 .....

السؤال

۱۱۴- عَيَّنْ مَا لَيْسَتْ فِيهِ الْإِضَافَةُ:
 أ) ﴿ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴾
 ب) جَلَسْنَا تَحْتَ قُبَّةِ شَاهِ شِرَاغٍ فِي مَدِيْنَةِ شِيْرَازِ .
 ج) شَهَدَتْ إِيْرَانَ فِي السَّنَوَاتِ الْأَخِيْرَةِ نُمُوًّا مَلْحُوظًا فِي السِّيَاحَةِ .
 د) قَامَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكُو بِتَسْجِيلِ مَنَاطِقَ ثَقَافِيَّةٍ وَ تَارِيخِيَّةٍ إِيْرَانِيَّةٍ فِي قَائِمَةِ الثَّرَاثِ الْعَالَمِيِّ .

الجواب

.....
 .....

السؤال

۱۱۵- عَيَّنِ الصَّحِيْحَ عَنِ الصِّفَةِ وَ الْإِضَافَةِ:
 أ) لِسَانُ الْقِطْرِ مَمْلُوءٌ بِغَدَدٍ تَفَرَّرُ سَائِلًا مَطْهَرًا .
 ب) أَطْوَلُ الْكُهُوفِ الْمَائِيَّةِ فِي الْعَالَمِ فِي هَمْدَانَ .
 ج) تُحَوَّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيءٍ .
 د) تَدُلُّ الْحَيَوَانَاتُ الْإِنْسَانَ عَلَى الْخَوَاصِّ طَبِيْعِيَّةٍ لِكَثِيْرٍ مِنَ النَّبَاتَاتِ .

الجواب

.....
 .....

(سراسری انسانی ۸۱)

۱۱۶- عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ:

«الطَّلَابُ ..... يَعْمَلُونَ أَنْ ..... الصَّعْبَةَ تَحْتَاجُ إِلَى هِمَّةٍ عَظِيمَةٍ.»

(أ) الْمُجْتَهِدُونَ - الْعَمَلُ (ب) الْمُجْدُونَ - الْأَعْمَالُ (ج) الْجَادَّةُ - عَمَلٌ (د) الْمُجْدِينَ - عَمَلَةٌ

کلمه ای که در جای خالی اول قرار می گیرد صفت و کلمه ای که در جای خالی دوم قرار می گیرد موصوف است. همانگونه که در قواعد آمده، موصوف و صفت در عدد، جنس و إعراب به هم شبیهند بنابر این برای جای خالی اول با توجه به کلمه الطَّلَابُ که مذکر، جمع و مرفوع است گزینه «أ» و «ب» مناسب است و برای جای خالی دوم با توجه به کلمه الصَّعْبَةُ که مفرد مؤنث است و «أل» دارد، گزینه «ب» که جمع غیر عاقل بوده و دارای «أل» است مناسب می باشد. لذا جواب صحیح گزینه «ب» است.

۱۱۷- عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ:

(أ) الطَّلَابُ الْمُؤَدَّبُونَ مُحْتَرَمُونَ عِنْدَ الْمُعَلِّمِينَ. (مُحْتَرَمُونَ: صفت و مرفوع به واو)

(ب) حَزَنُ الْمُؤْمِنِينَ فِي قُلُوبِهِمْ لَا فِي وُجُوهِهِمْ. (الْمُؤْمِنِينَ: فاعل و منصوب به ياء)

(ج) بَيْعُ أَمْبِيسِيلِينَ بِدُونِ وَصْفَةٍ غَيْرِ مَسْمُوحٍ. (مَسْمُوحٍ: مضاف إليه و مجرور به تنوین جرّ)

(د) إِنَّ كُرْدِسْتَانَ مِنْ مَنَاطِقِ الْجَذْبِ السِّيَاحِيِّ فِي إِيرَانَ. (السِّيَاحِيِّ: مضاف إليه و مجرور به كسره)

۱۱۸- عَيْنَ الْمُنَاسِبِ لِلْفَرَاغِ: «تَسْتَطِيعُ إِيرَانُ أَنْ تَحْصَلَ مِنَ السِّيَاحَةِ عَلَى تَرَوَةٍ ..... بَعْدَ .....

(أ) الْعَظِيمَةِ - النَّفِطِ (ب) عَظِيمَةٍ - النَّفِطِ (ج) الْعَظِيمَةِ - النَّفْطِ (د) عَظِيمَةٍ - نَفْطًا

۱۱۹- عَيْنَ الْعَدَدِ صِفَةً:

(سراسری زبان ۸۶)

(أ) السَّنَةُ الدَّرَاسِيَّةُ تَتَكَوَّنُ مِنْ تِسْعَةِ أَشْهُرٍ. (ب) وَ ثَلَاثَةُ الشُّهُورِ الْأُخْرَى تَخْتَصُّ بِالْعُطَلَةِ.

(ج) وَ نَقَرْنَا فِي الْحِصَّةِ الثَّلَاثَةِ مِنَ السَّنَةِ الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ. (د) وَ لِغَةِ الْعَرَبِيَّةِ اثْنَا عَشَرَ دَرَسًا نَقَرُوهَا طُولَ السَّنَةِ.

در قواعد عدد و معدود بیان شد که اعداد ترتیبی نقش صفت را دارند لذا گزینه «ج» یعنی «الثالثة» صفت است.

❖ ترکیب وصفی - اضافی

در زبان فارسی اگر کلمه ای هم صفت و هم مضاف إليه داشته باشد اول صفت سپس مضاف إليه می آید؛ مانند: مدرسه بزرگ ما؛ اما در زبان عربی این ترکیب برعکس است یعنی اول مضاف إليه سپس صفت می آید؛ مانند: مَرْزَعَتُنَا الْكَبِيرَةُ (مزرعه بزرگ ما) أَخِي الْأَصْغَرَ (برادر کوچکم)

✓ نکته: اسم + ضمیر متصل = مضاف و مضاف إليه مانند: خَاتَمَهَا (انگشترش)

(سراسری تجربی ۸۵)

۱۲۰- عَيْنَ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِ:

«مُعَلِّمُو الْمَدْرَسَةِ ..... يَتَحَمَّلُونَ الْمَصَاعِبَ الْعَدِيدَةَ.»

(أ) الْمُجْتَهِدِينَ (ب) مُجْتَهِدُونَ (ج) الْمُجْتَهِدَةَ (د) الْمُجْتَهِدُونَ

این ترکیب، ترکیب وصفی - اضافی است یعنی «مُعَلِّمُو: موصوف و مضاف»، «الْمَدْرَسَةُ: مضاف إليه» و کلمه ای که در جای خالی قرار می گیرد نقش صفت را برای «مُعَلِّمُو» دارد، لذا باید جمع و مرفوع باشد که گزینه «ب» و «د» این ویژگی را دارند اما یک ویژگی دیگر اینکه کلمه «مُعَلِّمُو» به کلمه ای اضافه شده است که «أل» دارد، لذا صفت هم با «أل» می آید. جواب صحیح گزینه «د» است.

« باداب سُوزت »

(الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ)

تقع ينبوع "باداب سُوزت" في ناحية "جهاردانكه" لمدينة ساري في محافظة مازندران (شمال ايران) على ارتفاع ١٨٤١ متراً من سطح البحر.

ينابيع "باداب سُوزت" بعد "باموكاله" في تركيا ثانياً ينبوع في العالم.

تحد هذا المعلم الطبيعي الجميل من الشمال المرتفعات و التلال المكسوة بالغابات التي تكثُر فيها أشجار ذات أوراق على شكل الإبرة، وتحدّه جنوباً الوديان السفلية، و من الشرق يجاور المرتفعات المغطاة بالنباتات و الشجيرات المختلفة، و أما من الغرب فتحيط به قرية «أروست»

تتضمن مجموعة ينبوع ماء «باداب سورت» السحرية، ينبوعين تجري فيها مياه مختلفة تماماً من حيث اللون و الطعم و الرائحة.

في أحد هذين ينبوعين، تجري مياه مالحة، تصب في بحيرة صغيرة و مياه هذا ينبوع تستعمل لعلاج أوجاع الظهر و القدم و الأمراض الجلدية و ألم المفاصل.

في جزء من هذه البحيرة، هناك حفرة عميقة تسمى «برمودا أروست». و جدير بالذكر أن هذه البحيرة لا تتجمد في فصل الشتاء، بسبب ملاحظتها.

أما ينبوع الثاني يجري فيه ماء دائم لونه برتقالي و حامض نسبياً. تحاط فوهة ينبوع بكمية من ترسبات أكسيد الحديد و التي تسمى باكسير الحية.

المياه المترسبة لهذين ينبوعين في

طريقها من أعلى الجبل الى أسفل طول آلاف السنين، خلقت شلالاً على شكل السلام أوجد عشرات الأحواض الصغيرة الجميلة جداً تتنوع ألوانها بين البرتقالي و الأصفر و الأحمر.

مجموعة «باداب سورت» لا تقتصر على هذين المكانين، بل يوجد مكان آخر باسم «باداب سورت الصغير»، والذي يشتهر بـ «شورسر».

هذا المكان عبارة عن بحيرة صغيرة جداً تتمتع بخصائص علاجية جيدة جداً قياساً مع باقي الينابيع، حيث يزورها السياح و عشاق الطبيعة لاسيما في شهر «ايارمايو»، و يقضون أوقات فراغهم هناك و يأخذون قسطاً من الراحة.

هذه المنطقة تحظى بمناظر طبيعية للغابات و الجبال تبهر العقول و تسحر القلوب. إن أكثر المشاهد جمالاً و روعة في منطقة الينبوع و الأحواض المائية تعود الى موعد شروق الشمس و غروبها، حيث تسطع أنوار الشمس على الأحواض و البحيرة، و تخلق مناظر طبيعية لا تدرك و لا توصف؛ و فيها آية و إشارة دقيقة الى النعم التي أسبغها الله تبارك و تعالى على هذه المنطقة، و التي تتجلى في أروع صورها.

الْمُعْجَم:

فُوهُهُ الْيَنْبُوعُ: دهانه چشمه قِسْطًا مِنَ الرَّاحَةِ: بخشی از آسایش لا تَقْتَصِرُ: محدود نمی شود لَا سِيَّما: مخصوصاً الْلَوْنُ: رنگ المُحَافَظَةُ: استان المُعَلِّمُ: اثر المُغْطَاةُ: پوشیده المُكْسُوةُ: پوشیده المُلاَحَظَةُ: شوری مِنْ حَيْثُ: از لحاظ المِياهُ: آب ها ج المَاءُ المِياهُ المَالِحَةُ: آب های شور النباتات: گیاهان ج النبات الوُدْيَانِ السُّفْلِيَّةُ: بیابان های پست ج الوادي يَقْضُونَ: می گذرانند الْيَنْبُوعُ: چشمه	تَسَطَّعُ: می تابد تَصَّبُ: می ریزد تَعَوَّدُ: بر می گردد تَفَعَّ: واقع است تَكَثَّرُ: زیاد می شود الثَّلَالُ: تپه ها ج التَّلْ الجَدِيرُ بِالذُّكْرِ: شایسته ذکر الحامِضُ: ترش الحديد: آهن الرائحة: بو الزوعة: زیبایی و جذابیت السَّلامُ: پلکان ها ج السُّلْمُ السيَّاحُ: جهانگرد الشُّجيراتُ: درختچه ها شُرُوقِ الشَّمْسِ: طلوع خورشید الشَّلَالُ: آبشار الغابات: جنگل ها ج الغابة	الإبرة: سوزن الأروع: جذاب ترین أَسْنَعُ: گستراند ألم المفاصل: درد مفصل ها الأمراض الجلدية: بیماری های پوستی أوجاع الظهر وَ القَدَمِ: درد کمر و پا الأوراق: برگ ها ج الورق باداب: آب معدنی که برای درمان برخی بیماری مفید است الْبُحيرة: دریاچه ، حوضچه تَهَيَّرُ العقولُ: عقلها را شگفت زده می کند تَتَجَلَّى: ظاهر می شود تَتَضَمَّنُ: در بر می گیرد تَحَدُّ: محدود می کند تُحَطَّى: بهره می برد تَخْلُقُ: به وجود می آورد تَسَحَّرُ القلوبُ: دلها را در اختیار می گیرد
---	--	---

إِقْرَأِ النَّصَّ ثُمَّ:

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ النَّصِّ.

أ) يَنَابِيعُ "باموكاله" بَعْدَ "باداب سُوزت" ثَانِيَةَ الْيَنْبُوعِ فِي الْعَالَمِ.

ب) تَسَطَّعَ أَنْوَارُ الشَّمْسِ عَلَى الْأَحْوَاضِ عِنْدَ شُرُوقِ الشَّمْسِ وَ غُرُوبِهَا.

ج) يُسْتَعْمَلُ "باداب سُوزت" لِعِلاجِ أوجاعِ الظَّهْرِ وَ القَدَمِ وَ الْأَمْرَاضِ الجِلْدِيَّةِ وَ أَلَمِ المِفاصلِ.

١٢١- مِيزِ الخِطَأَ فِي التَّرْجِمَةِ:

أ) لَا تَتَجَمَّدُ البُحيرةُ فِي فَصْلِ الشِّتَاءِ، بِسَبَبِ مَلاَحِظَتِهَا.

دریاچه، به خاطر شور بودنش در فصل زمستان یخ نمی بندد.

ب) الْيَنْبُوعُ الثَّانِي يَجْرِي فِيهِ مَاءٌ دَائِمٌ لَوْنُهُ بَرْتَقَالِي وَ حَامِضٌ.

دومین چشمه همواره با آبی جاری می شود که رنگ آن پرتقالی و شیرین است.

ج) المِياهُ المَالِحَةُ، تَصَّبُ فِي بُحيرةٍ صَغِيرَةٍ. آب های شور به دریاچه ای کوچک می ریزد.

د) قَدْ خَلَقَتِ المِياهُ سَلَالًا عَلَى شَكْلِ السَّلامِ. آب ها آبشاری را مانند پلکان ایجاد کرده است.

الجواب

السؤال

د) السَّلَالُ

ج) العَيْنُ

ب) الحَوْضُ

أ) البَحْرُ

الجواب

عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي أَشِيرُ إِلَيْهَا بِخَطِّ: (الفاعل، المفعول، المبتدأ، الخبر، الصِّفَةُ وَ مضاف إليه)

أ) المِياهُ المَتْرَسِبَةُ لِهُدْيِنِ الْيَنْبُوعِيْنَ فِي طَرِيقِهَا مِنْ أَعْلَى الجَبَلِ إِلَى أَسْفَلِهِ، خَلَقَتْ سَلَالًا عَلَى شَكْلِ السَّلامِ.